

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

IN DIE FESTO MATTHÆI APOSTOLI.

Evangelium Matth. 9. v. 9. -- 13.

EXORDIUM.

Dedit olim Numen divinum Abraham, Patri omnium fidelium ejusmodi mandatum: Egredere de terrâ tuâ, & de cognatione tuâ, & de domo patris tui, & veni in terram, quam monstrabo tibi, Genes. 12. v. 1. seqq.

Ubi consideranda

1. *Abrahami miseria.* Licet enim ille in re lautâ & benè auctâ fuerit, quantum temporalia concernit: attamen in spirituali miseriâ vixit, quia idololatriæ reus fuit. Siquidem de Persis, & Chaldæis apud Herodotum atque Xenophontem, aliosque fide dignos Scriptores legimus, quod à priscis temporibus Solem, quem Oromazen vel Oromasden, & Lunam, quam Arimanium appellarunt, adorarint, & ita his duobus luminibus cœli, divinum honorem obtulerint. Quia igitur Abraham de Ur Chaldææ, ubi frater ejus Haran mortuus, oriundus fuit, non dubium est, quin ille idololatriæ huic affinis, & Spiritui sancto, qui disciplinæ effugit fictum, Sap. 1. v. 5. infensus fuerit.

2. *Dei gratia.* Ecce enim Deus, in miseria hac ac damnabili conditione, eum benigne intuetur, vocat eum è cœtu idololatriæ ad veram Ecclesiam, manifestat se eidem fideliter, facitque promissionem, quod non modò Pater multarum & flo-

rentissimarum gentium futurus: sed & ex ejus prosapia & posteris Servator mundi, & Redemptor lapsi generis humani nasciturus sit. Quæ tanta gratia, ut Regius Psaltes, cum & illi, ceu nepoti Abrahami promitteretur, præ admiratione & animi latitia in hæc verba eruperit: Quis ego sum Domine Deus, & quæ domus mea, quia adduxisti me huc usque? Sed & hoc parum visum in conspectu tuo Domine Deus, nisi loquereris etiam, de domo servi tui, in longinquum, & hæc est lex hominis, Dei Domini. (Jehova) 2. Sam. 7. v. 18. 19.

Quanta vero, vos mei! fuit in Vet. Test. Abrahami miseria, ubi adhuc in idololatriâ Chaldæâ vixit, & Dei gratia, qua Abrahamum vocavit, & benedictione qua corporali, qua spirituali superfudit: Tanta quoque, non minor, fuit in N. T. miseria Matthæi, ubi adhuc avaritiæ & usurarum mancipium, magno cum animæ discrimine fuit: & Christi gratia, qua ipsum à fœneratione ad Apostolatam, & è potestate tenebrarum in Regnum suum vocavit, & benedictum Ecclesiæ patrem, qui Christo multos spirituales filios genuerit, constituit, ut prælecta Pericope pluribus indicat.

Nos methodi nostræ inservientes, videbimus

||||

I. Tri-

- I. Triplicem Querelam.
 II. Triplicem Medelam.
 III. Triplicem Cautelam.

J. J.

Exegefis.

Defcribit Moles, in 29. cap. Exodi, fufe vocationem & Ceremonias, quibus Aaron ejusq; filii ad Sacerdotium à Deo vocati funt. Quo ipfo Dominus luculenter fignificavit, feipfum effe Collatorem & Dominum Ministerii, qui homines utiles ad illud vocet, & neceffariis donis inſtruat, quo ita Eccleſia ad Domini gloriam, & hominum ſalutem ædificetur.

In prælectâ Pericope audimus, quomodo Servator, ad Apoſtolos jam autè vocatos unum adhuc, nempe Matthæum publicanum vocaverit, qui & ſine ullâ tergiverſatione promtè Chriſtum ſecutus eſt.

Querela reſpicit

I. *Matthæi telonium.* Jeſus vidit hominem ſedentem in telonio, Matthæum nomine. Hinc eluceſcit, quod Matthæus tum temporis Mammonæ mancipium, cujus omne ſtudium in corradendis pecuniis & opibus, fuerit. Hoc ſine non modò telonium à Romanis conduxerat: ſed & quo hunc ſcopum ſuum obtineret, alios inique defraudavit, uſuris gravavit, & per fas & nefas, opes ſuas auxit.

Matthæi telonium quidem dudum interit: ſed quot avaritiæ cultores hodie tenus cum Matthæo in telonio ſedent? Quæ enim plerorumque hominum meditatio, intentio, ſtudium aliud, quam quod

in telonio ſedeant? hoc eſt, in comparandis opibus, & corradendis pecuniis omne ſtudium ſuum collocent, jurene an injuria, licita vel illicita per media, nihil intereſt. Sane quod Propertius olim cecinit, nunc ad amuſſim impleri cernimus:

Aurea nunc verè ſunt ſecula, plurimus auro

Venit honos: auro conciliatur amor.

Auro pulſa fides, auro venalia jura,

Aurum lex ſequitur, mox ſine lege pudor.

Ut rectè Demoſthenes dixerit: *Δείδι γρημάτων, καὶ ἀνὺ τούτων ἐσθὲν ἔστι γυνέσσει τῶν εὐόρων,* opus ſunt opes, & ſine iis nihil fiet, quod opus.

Sicut igitur quilibet pecuniâ opus habet in hoc mundo, ad hunc mundum: ita nemo non in pecuniis coacervandis omni ſtudio deſudat, quin pluriſimi ſe ideo in mundo vivere opinantur, ut pecunias colligant, quas & animæ & corpori præpoſterè præferre non dubitant, juxta verſum Heſiodi:

Χρήματα γὰρ ψυχὴν πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.

Lucri quippe bonus odor ex re qualibet, & ubi vel minimus quaſtus obtineri poteſt, ibi Deus ejuſque verbum, anima cum beatitudine, & virtus cum honeſtate parùm attrēditur, ſicut ille apud Plautum ait: Si lucri quid detur, potius rem divinam deferam. Sic illud Horatii locum habet:

O cives cives, quaerenda pecunia primum,

Virtus poſt nummos!

Hinc ubique locorum telonia eriguntur, vultque unusquiſq; in telonio ſedere, ut & ipſe opes & divitias ſibi adquirat.

In